

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 10 lipca 2025 r.

Pozycja 203

POSTANOWIENIE

z dnia 18 lutego 2025 r.

Sygn. akt Ts 182/24

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej B.H. o zbadanie zgodności:

art. 922 § 1 w związku z art. 931 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) w związku z art. 133 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59 ze zm.) w zakresie, w jakim „prowadzi do skutku, w którym spadkobierca będący zstępnym zmarłego wobec którego zmarły zobowiązany był do świadczeń alimentacyjnych pozbawiony zostaje prawa do uzyskania zaspokojenia swojego roszczenia o zapłatę zaległych alimentów należnych mu od zmarłego”, z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 24 września 2024 r. (data nadania) B.H. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Sąd Rejonowy w Ł. wydał postanowienie z 16 maja 2018 r. (sygn. akt [...]) stwierdzające, że spadek po zmarłym M.H. z dobrodziejstwem inwentarza nabył jego syn B.H. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ł. 20 lutego 2020 r. sporządził protokół spisu inwentarza (sygn. akt [...]).

Postanowieniem z 14 grudnia 2021 r. (sygn. akt [...]) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ł. dokonał zmiany w sporządzonym spisie inwentarza polegającej na wykreśleniu ze spisu inwentarza z części biernej spadku alimentów zaległych na rzecz B.H. Z postanowieniem tym będącym – zdaniem skarżącego – „ostatecz[nym] orzeczenie[m] organu władzy publicznej” wiąże on „naruszenie przysługującego mu prawa równej ochrony jego praw majątkowych” (s. 2-3 skargi).

Na powyższe postanowienie skarżący złożył skargę na czynność komornika wnosząc o zmianę postanowienia i uzupełnienie spisu inwentarza w zakresie stanu biernego spadku o alimenty na jego rzecz. Sąd Rejonowy w Ł. Wydział I Cywilny postanowieniem z 24 lutego

2022 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę na czynność komornika w zakresie, w jakim komornik ustalił stan bierny spadku i wykreślił alimenty na rzecz B.H. w kwocie 129 279,15 zł. Orzeczenie to, według skarżącego, stanowi potwierdzenie wyczerpania drogi prawnej. Zostało mu doręczone 7 marca 2022 r.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 30 października 2024 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 12 listopada 2024 r.) wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi przez: doręczenie pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącego przed Trybunałem Konstytucyjnym w odniesieniu do sprawy, w związku z którą złożona została skarga konstytucyjna (wraz z czterema kopiami); wskazanie orzeczenia ostatecznego, z którym skarżący wiąże naruszenie jego konstytucyjnych praw i wolności oraz doręczenie odpisu lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem tego orzeczenia (wraz z uzasadnieniem i czterema kopiami); doręczenie odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem wyroków, decyzji lub innych rozstrzygnięć (wraz z uzasadnieniami) potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej (wraz z czterema kopiami); wskazanie oraz udokumentowanie daty doręczenia skarżącemu ostatecznego orzeczenia (przesłanie np. poświadczonej za zgodność z oryginałem koperty, w której doręczone zostało to orzeczenie, wraz z monitoringiem przesyłki Poczty Polskiej lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zwrotnego potwierdzenia odbioru tej przesyłki albo elektronicznego potwierdzenia odbioru) wraz z czterema kopiami; poinformowanie, czy od wskazanego w skardze konstytucyjnej ostatecznego orzeczenia został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia (wraz z czterema kopiami). Skarżący został także zobligowany do złożenia czterech odpisów skargi konstytucyjnej.

W piśmie procesowym z 18 listopada 2024 r. (data nadania) skarżący odniósł się do zarządzenia.

Skarżący twierdzi, że art. 922 § 1 w związku z art. 931 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.) w związku z art. 133 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59 ze zm.), powodujące nieuwzględnienie w masie spadkowej roszczeń o zapłatę zaległych alimentów osoby dziedziczącej spadek, naruszają zasadę równej ochrony jego praw majątkowych (art. 64 ust. 2 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygania. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, lub gdy braki formalne nie zostały usunięte w ustawowym terminie.

2. Artykuł 77 ust. 1 u.o.t.p.TK stanowi, że skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia.

W niniejszej sprawie orzeczeniem wskazanym przez skarżącego jako ostateczne rozstrzygnięcie jest postanowienie Sądu Rejonowego w Ł. Wydział I Cywilny z 24 lutego 2022 r. (sygn. akt [...]). Zostało mu ono doręczone 7 marca 2022 r. Z powyższego wynika, że ostatnim dniem na złożenie skargi konstytucyjnej z zachowaniem ustawowego terminu był

7 czerwca 2022 r. Skarga wniesiona została do Trybunału 24 września 2024 r., a więc ze znacznym przekroczeniem terminu.

Skarga nie spełnia zatem wymogów formalnych określonych w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż przekroczone ustawowy termin jej złożenia.

Powyższa okoliczność jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – podstawą odmowy nadania dalszego biegu rozpatrywanej skardze konstytucyjnej.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.